

Наталія Валеріївна Гаврилова

канд. екон. наук, доц.

ORCID 0000-0001-5366-1820

e-mail: nh.15426378@gmail.com,*Центральноукраїнський національний
технічний університет, м. Кропивницький*

ОЦІНКА РЕАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Внаслідок посилення повномасштабної агресії в Україні припинила роботу більше як третина промислових підприємств. З початку війни до вересня 2022 року було знищено понад 450 промислово-виробничих підприємств. За підсумками 2022 року загальна сума прямих збитків виробничо-промисловим підприємствам оцінюється у 13 млрд дол США. Відбудова зруйнованих виробничих потужностей потребує значних обсягів інвестицій. За даними спільної оцінки, оприлюдненої 23 березня 2023 р. урядом України, Групою Світового банку, Європейською Комісією та ООН, потреби України на відновлення і відбудову зросли до 411 млрд дол. США. Очікується, що витрати на реконструкцію та відновлення розтягнуться на десять років і відбуватимуться за рахунок як державних, так і приватних коштів. З огляду на це важливим є аналіз та оцінка реальних інвестицій в економіку України, виявлення їх особливостей на сучасному етапі та визначення орієнтирів їх здійснення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань інвестиційної діяльності, а саме реальним інвестиціям присвячені праці багатьох вітчизняних вчених, серед яких особливо виділити ватро наукові нароби В. Базилевича, І. Бланка, Л. Борщ, А. Пересади, І. Легкоступ, Т. Майорової, Н. Саїнчук, О. Самотенкова та інші.

У роботі І. Бланка визначається інвестиційна діяльність як «цілеспрямовано здійснюваний процес пошуку необхідних інвестиційних ресурсів, вибору ефективних об'єктів інвестування, формування збалансованої по вибраних пара-метрах інвестиційної програми (інвестиційного портфеля) і забезпечення його реалізації» [2].

У роботі І. Легкоступ та Н. Саїнчук визначається сучасний стан інвестиційної діяльності в Україні, її вітчизняний та міжнародний аспекти, проводиться аналіз капітальних інвестицій в економіку України [6].

У своїй роботі О. Самотенкова розглядає інвестиційну діяльність в Україні: тенденції та перспективи, та проводить аналіз та оцінку надходженням прямих іноземних інвестицій в економіку України, розглядає структуру прямих іноземних інвестицій в економіку України [11].

У роботі А. Загороднього, Г. Вознюк та Т. Смовженко реальні інвестиції визначаються як довготермінові вкладення коштів у реальні активи як матеріальні (будівлі, споруди, приріст матеріальних запасів) так і нематеріальних (ліцензії, патенти, права користу-

вання природними ресурсами, ноу-хау тощо та спрямовані на вкладення в основний капітал і на приріст матеріально-виробничих запасів [4].

У праці І. Алексієнко та О. Слуцької ототожнюються поняття реальні інвестиції та інвестиції у засоби виробництва, та розглядаються як вкладення у виробничий капітал складаються із вкладень у реальні активи, які забезпечують збільшення основного й оборотного капіталу (основних фондів, матеріально-виробничих запасів, нематеріальних активів), реальні інвестиції спрямовуються на розширення та модернізацію виробничого процесу [1].

Метою статті є дослідження процесу управління реальними інвестиціями в економіку України, визначення основних напрямків їх впровадження в умовах невизначеності спричинених відкритими військовими діями.

Виклад основних результатів дослідження. Реальні інвестиції розглядаються як вкладання в основний капітал у формі виробничих об'єктів, земельних та природних ресурсів, нематеріальних активів, наукових та проєктно-конструкторських досліджень, у вигляді придбання та розширення бізнесу. Особливістю реальних інвестицій є те, що вони мають більш високу продуктивність та стійкість до ринкових коливань. Реальні інвестиції вимагають постійного оновлення виробничих потужностей через стрімкий розвиток науково-технічного прогресу, автоматизації, роботизації та цифровізації виробництва. Ігнорування сучасних вимог технічного процесу, нехтування рівнем зростання споживчих вимог призведе до втрати конкурентоспроможності виробляємої продукції та підприємства в цілому, а отже і заявленого рівня прибутковості.

Специфічні особливості функціонування та реалізації реальних інвестицій, їх форм та методів визначають певні особливості їх реалізації та вимагають впровадження необхідної та ефективної політики управління реальними інвестиціями. Політика управління реальними інвестиціями є складовою частиною загальної стратегії розвитку та інвестиційної стратегії підприємства та забезпечує підготовку, оцінку і реалізацію найбільш ефективних реальних інвестиційних проєктів.

Процес формування політики управління реальними інвестиціями здійснюється поетапно. Розглянемо етапи формування та реалізації управління реальними інвестиціями, які представлені на рисунку.

Аналізуючи реальні інвестиції в Україні доцільно проаналізувати Інвестиції у матеріальні активи за 2018-2021 роки (див. таблицю).

Рисунок. Етапи формування та реалізації управління реальними інвестиціями

Таблиця

Аналіз інвестицій у матеріальні активи в Україні за 2018-2021 роки, млн грн [12]

	2018	2019	2020	2021	Відхилення (±)	
					2020/2019	2021/2020
Усього інвестицій у матеріальні активи	578726	623979	508217	673899	-115762	+165682
Інвестиції у матеріальні активи	542335	600568	483324	642801	-117244	+159477
будівлі житлові	57396	58015	34886	51502	-23129	+16616
будівлі нежитлові	88846	100468	78920	104262	-21549	+25342
інженерні споруди	111315	149153	127995	167822	-21158	+39827
Машини, обладнання та інвентар	187651	198455	161637	207546	-36818	+45909
Транспортні засоби	73926	65871	50075	72719	-15796	+22144
Земля	1673	2230	2298	3013	+68	+715
Довгострокові біологічні активи рослинництва та тваринництва	4528	6000	5247	5824	-753	+577

Обсяг інвестицій у матеріальні активи в Україні у 2020 році наочно продемонстрував їх зменшення, що пояснюється загальним зниженням підприємницької активності практично всіх напрямків діяльності у 2020 році через карантинні заходи та поширення COVID 19. Спостерігалось призупинення будівництва житлових та нежитлових споруд, на 23129 та 21549 млн грн відповідно. Все у 2021 році збільшуються обсяги інвестицій у матеріальні активи на 159477 млн грн. Так, обсяг інвестицій у житлові будівлі збільшився на 16616 млн грн, обсяг інвестицій у будівлі нежитлового призначення збільшився на 25342 млн грн та інженерні споруди на 39827 млн грн, тобто спостерігається будівництво об'єктів виробничого та інженерно-конструкторського призначення.

Аналізуючи капітальні інвестиції можемо відмітити, що за даними Національного банку України обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України (залишків) станом на 31.12.2022 року становив 50 986,7 млн дол. США. Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності.

Станом на 31.12.2022 р. найвагоміші обсяги прямих інвестицій (залишків) були спрямовані до підприємств промисловості – 41,9% та установ та організацій, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 16,3% [3].

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 33,1%, Нідерланди – 19,5, Швейцарія – 5,1, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії – 4,8, Німеччина – 4,97, Австрія – 3,2, Люксембург – 2,5 і Франція – 2,2%.

За даними платіжного балансу, опублікованого на сайті Національного банку, за вісім місяців 2023 року чистий приплив прямих іноземних інвестицій оцінено у 2,9 млрд дол. США (у тому числі реінвестування доходів – 2,3 млрд дол. США).

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України в 2022 році склали 409660,0 млн грн [3].

Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, в 2022 році залишаються: промисловість – 30,8%, сільське, лісове та рибне господарство – 12,6%, транспорт, складське господарство, пошта та кур'єрська діяльність – 12,1%, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 9,0%, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 8,9%, будівництво – 8,0%, охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – 4,3%, інформація та телекомунікації – 4,1%, операції з нерухомим майном – 3,5% [3].

З метою стимулювання залучення в економіку України стратегічних інвесторів, підвищення інвестиційної привабливості України, створення нових високооплачуваних робочих місць, а також зростання конкурентоспроможності економіки через запровадження державної підтримки великих інвестиційних проектів прийнято Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні».

9 серпня 2023 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями», який набрав чинності [10].

Його основною метою є стимулювання залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій шляхом спрощення вимог до інвестиційних проектів із значними інвестиціями, удосконалення форм державної підтримки для реалізації таких проектів, що створить сприятливі умови для залучення більшого кола інвесторів та збільшення кількості інвестиційних проектів із значними інвестиціями, а також сприятиме розвитку регіонів, де вони будуть реалізовуватися.

Також чинним законодавством визначено:

– розширення сфер, у яких може реалізуватися інвестиційний проект із значними інвестиціями (додано сферу електронних комунікацій, діяльності з виробництва біоетанолу, який призначений для виробництва як компонент палива, виробництво біогазу та біометану);

– надання можливості заявнику не раніше ніж за 18 місяців до дати подання заявки до уповноваженого органу здійснити значні інвестиції в об'єкти інвестування в обсязі, що не перевищує 30% загального обсягу значних інвестицій, необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями;

– надання можливості заявнику виступати інвестором із значними інвестиціями, якщо він є окремою юридичною особою створеною для реалізації інвестиційного проекту, та стороною спеціального інвестиційного договору, як інвестор;

– доповнення форм державної підтримки, а саме: компенсація за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законом, вартості збудованих заявником або інвестором із значними інвестиціями об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (автомобільних шляхів, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо), необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями; компенсація витрат на підключення та приєднання до інженерно-транспортних мереж, необхідних для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями; звільнення від відшкодування втрат лісогосподарського виробництва для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями;

– зменшення межі розміру значних інвестицій (з 20 до 12 млн євро) та кількості створених нових робочих місць впродовж строку реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями, а саме: змінено та диференційовано вимоги щодо створення робочих місць для можливості залучення до інвестиційного процесу більшого кола суб'єктів господарювання – не тільки великих, але й середніх підприємств;

– встановлення можливостей для доопрацювання, а не повернення поданих інвестором документів, зокрема техніко-економічного обґрунтування та спеціального інвестиційного договору, в рамках проведення оцінки інвестиційного проекту із значними інвестиціями, а також можливості проведення переговорів із залученням представників уповноваженої установи для узгодження положень спеціального інвестиційного договору після отримання висновку про доцільність реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями та укладення спеціального інвестиційного договору;

– передбачення повернення державної підтримки в повному обсязі у разі недосягнення обсягу значних інвестицій, який визначений законопроектом (12 млн євро), неможливість збільшити обсяг державної під-

тримки, коли фактичний обсяг значних інвестицій більше, ніж визначений у спеціальному інвестиційному договорі, а також можливість корегування обсягу державної підтримки, якщо фактичний обсяг значних інвестицій менший, ніж передбачено спеціальним інвестиційним договором, шляхом внесення змін до такого договору [7; 9-10].

Вагомим механізмом залучення реальних інвестицій в економіку України є сприяння розвитку індустріальних парків, які розглядаються як потенційні промислові майданчики для релокації компаній із інших країн з метою диверсифікації ланцюгів поставок, що вирішують питання скорочення часу до початку роботи (Time-to-Market) компаній беручи до уваги час, необхідний для пошуку оптимальної локації, початку будівництва і введення об'єктів в експлуатацію.

Закон України «Про індустріальні парки» передбачає спрощений порядок надання в оренду чи власність земельних ділянок у межах індустріальних парків, довготривалість і сталість господарських відносин в рамках індустріальних парків, надання державного стимулювання для розвитку зареєстрованих індустріальних парків. Таке державне стимулювання може здійснюватися за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством, а також шляхом супроводу інвесторів місцевими і центральними органами виконавчої влади, профільними установами та організаціями у вирішенні ними питань, пов'язаних із розвитком індустріальних парків [8].

Крім того, Верховною Радою України 21.06.2022 р. прийнято Закони України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустріальних парків в Україні» та «Про внесення змін до статті 287 Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустріальних парків в Україні» [4].

Так, вказаними нормативними актами внесені зміни до Податкового кодексу України і передбачається наступне:

- звільнення від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту нового устаткування (обладнання), що ввозяться учасниками індустріальних парків, виключно для власного використання під здійснення ними діяльності у сферах переробної промисловості або науково-дослідної діяльності на території (в межах) індустріального парку (без права надання в оренду, лізинг чи передачу в користування третім особам на будь-яких інших умовах);

- звільнення від податку на прибуток протягом десяти років;

- надання права органам місцевого самоврядування встановлення пільгових ставок податку на нерухомість і плати за землю.

Крім того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 р. № 176-р схвалено Стратегію розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки. Стратегія покликана допомогти більш ефективно використовувати потенціал індустріальних парків у рамках процесу децентралізації управління та сприяти вирішенню питань щодо зупинки деградації довкілля, створення додаткової вартості та нових кваліфікованих робочих місць [5].

Потужним джерелом залучення реальних інвестицій є державно-приватне партнерство та одночасно з

чим є дієвим механізмом, який сприяє розвитку відносин між державними органами та бізнесом. Держава гарантує додержання встановлених законодавством України умов для провадження діяльності приватних партнерів, пов'язаної з виконанням договорів, укладених у рамках ДПП, додержання прав і законних інтересів приватних партнерів.

Однією з форм здійснення Державно-приватного партнерства є концесія, що передбачає надання концесіодавцем концесіонеру права на створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт та технічне переоснащення), та/або управління (користування, експлуатацію, технічне обслуговування) об'єктом концесії, та/або надання суспільно значущих послуг у порядку та на умовах, визначених концесійним договором, а також передбачає передачу концесіонеру переважної частини операційного ризику, що охоплює ризик попиту та/або ризик пропозиції.

Незважаючи на всі виклики та труднощі, які принесла війна в Україні, Уряд України працює над створенням умов для ефективного залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в економіку України.

Так, внесені у 2022 році зміни до бюджетного законодавства відкрили новий механізм залучення коштів для реалізації проектів на умовах Державно-приватного партнерства, який дає можливість державним партнерам брати довгострокові зобов'язання в рамках договорів Державно-приватного партнерства а приватним партнерам (концесіонерам) надає впевненості у виконанні державою своїх зобов'язань та функціонуванні механізму Державно-приватного партнерства (концесії).

Це важливий крок для реалізації соціально значущих проектів, які найчастіше реалізуються за моделлю Державно-приватного партнерства на основі доступності інфраструктури з платежами за експлуатаційну готовність.

Крім того, Міністерство економіки України наразі працює над внесенням змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій за допомогою механізму Державно-приватного партнерства для прискорення відновлення зруйнованих війною об'єктів та будівництва нових об'єктів, пов'язаних з післявоєнне економічне відновлення України.

Основні принципи стратегії реконструкції інфраструктури в Україні (яка базуватиметься на інноваційно-інвестиційних засадах, соціальній відповідальності) та основні передумови успішного використання Державно-приватного партнерства в Україні, зокрема:

- міцний інституційний потенціал і підтримка міжнародних фінансових організацій (МФО) та інституцій фінансування розвитку (ДФІ), включаючи міжнародні банки розвитку;

- гарантії оплати для приватних партнерів;
- страхування від повторних ризиків військових дій;

- чіткий і послідовний список життєздатних проектів;

- оптимізовані та стандартизовані прозорі процедури відбору інвесторів;

- доступні шаблони тендерної документації для групи проектів.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Враховуючи реалії в яких Україна продовжує здійснювати реальне інвестування активізація інвестиційної діяльності повинна здійснюватись через наступні кроки:

- продовження інституційних реформ для посилення захисту прав інвесторів, удосконалення антимонопольного законодавства та посилення інституційної спроможності АМКУ;
 - проведення судової та антикорупційної реформи;
 - створення сприятливого податкового середовища для інвестицій (прискорена амортизація основних засобів, зменшення податкового навантаження на нерозподілений прибуток);
 - урегулювання податкових прогалин та протидія ухиленню від оподаткування (скорочення тіньової економіки);
 - розвиток інструментів державної підтримки експорту (спеціальні програми рефінансування, розвиток ЕКА);
 - підвищення ефективності корпоративного управління державними підприємствами та приватизація;
 - розбудова цифрової інфраструктури та гармонізація цифрових стандартів з країнами ЄС;
 - дерегуляція підприємницької діяльності та зменшення кількості ліцензій та контролюючих органів;
 - активне просування українських товарів на експортних ринках з використанням можливостей дипломатичної служби та торговельно-економічних місій.
- В частині розширення внутрішнього ринку:
- оновлення економічної інфраструктури як на основі бюджетного фінансування, так і впровадження сучасних механізмів державно-приватного партнерства;
 - створення реєстру крупних інвестиційних проектів, які можуть бути реалізовані на засадах державно-приватного партнерства, у тому числі проекти з концесії інфраструктурних об'єктів;
 - стимулювання локалізації виробництва, імпортозаміщення та технологій з метою переходу від сировинної до економіки з високою доданою вартістю;
 - спрощення процедур створення індустріальних парків із доступом до землі, інфраструктури та державних сервісів;
 - створення вільних економічних зон та територій пріоритетного розвитку з метою стимулювання точок зростання в найбільш перспективних для інвестицій регіонах України;
 - запровадження регуляторних та економічних стимулів для розвитку ринків енергетики, інтеграція енергосистем України та Європи;
 - підтримка реалізації інноваційних проектів у промисловості та створення умов для підвищення конкурентоспроможності українських підприємств на ринках ЄС;
 - стимулювання агровиробництва високоартісної продукції шляхом залучення інвестицій у сільське господарство та харчову промисловість;
 - збільшення інвестиційної складової у витратах державного та місцевих бюджетів та удосконалення вимог та процедур до відбору державних інвестиційних проектів;

- удосконалення практики державного оборонного замовлення, у тому числі товарів подвійного призначення, із внесенням змін до тендерного законодавства щодо спрощення закупівельних процедур, та з метою підвищення частки продукції вітчизняного виробництва у сфері оборонних закупівель;

- створення Банку розвитку для фінансування державних інвестиційних проектів, у тому числі із залученням коштів міжнародних фінансових організацій;
- залучення інвестицій на умовах угод про розподіл продукції;
- поглиблення вторинного ринку ОВДП з метою зниження вартості державних запозичень;
- лібералізація ринку корпоративних облигацій. Розширення переліку активів, що можуть виступати забезпеченням за рефінансуванням Національного банку за рахунок облигацій емітентів з недержавного сектору;
- прийняття закону про сек'юритизацію активів та створення відповідної інфраструктури;
- упровадження пенсійної реформи.

Список використаних джерел

1. Алексієнко І., Слущька О. Інвестування: навч. посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 206 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/23736/1/2018-%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B5%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%86.%2C%20%D0%A1%D0%BB%D1%83%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9E.%D0%92.pdf>.
2. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент : учебное пособие. Киев : Эльга Н. Ника-Центр, 2001. 448 с.
3. Данилишин Б. Щодо стану інвестиційних процесів в економіці України та шляхи їх активізації. 2023. URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/503439_shchodo_stanu_investitsiynih_protseviv.html.
4. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. Київ: Знання, 2002. 556 с.
5. Інвестиційна діяльність в Україні за 2022 рік. Міністерство економіки України. Департамент інвестицій. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b6d0940d-2443-41c4-82ec-86e6d2e56973&title=InvestitsiinaDialnistVUkrainiZa2022-Rik>.
6. Легкоступ І., Саїнчук Н. Сучасний стані інвестиційної діяльності в Україні: вітчизняний та міжнародний аспекти. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-56>.
7. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні. Закон України від 17.12.2020 р. № 1116-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>.
8. Про індустріальні парки. Закон України від 21.06.2012 року № 5018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>.
9. Про схвалення стратегії індустріальних парків на 2023–2030 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 р. № 176-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2023-%D1%80#Text>.
10. Про внесення змін до статті 128 Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для

діяльності індустріальних парків в Україні. Закон України від 21.06.2022 року №2331-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-20#Text>.

11. Самотоєнкова О. Є. Інвестиційна діяльність в Україні: тенденції та перспективи. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.46>.

12. Статистичний щорічник 2022. *Державна служба статистики України*. Київ, 2023. 387 с. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_22_u.pdf.

13. Собкевич О. Підтримка інвестицій у промисловість України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Національний інститут стратегічних досліджень*. 29.05.2023. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidtrymka-investytsiy-u-promyslovist-ukrayiny-v-umovakh-viyny-ta>.

14. Бондар Ю. А. Диверсифікація інвестиційного портфелю. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 16. С. 286-297.

15. Бондар Ю. А., Легінькова Н. І. Інвестиційні ресурси як економічна категорія та об'єкт підприємств. *Науковий вісник Львівської академії. Серія: Економіка, менеджмент та право*. 2020. Вип. 2. С. 22-29.

16. Гуцалюк О. М. Роль інформаційно-аналітичних ресурсів у фінансовому забезпеченні технологій управління економічною безпекою банківських установ. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2015. № 2 (83). С. 9-12.

17. Салига К. С., Гуцалюк О. М., Небаба Н. О. Формування інвестиційної привабливості та забезпечення економічної ефективності корпоративного інтеграційного об'єднання. *Ефективна економіка*. 2018. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7217>.

18. Салига К. С., Гуцалюк О. М. Ресурсно-компетентнісна парадигма організації управління корпоративними інтеграційними процесами акціонерних товариств. *Бізнес Інформ*. 2018. № 10. С. 369-376.

19. Hutsaliuk, O. M., Bondar, Iu. A., Popov, O. Ye. Forming of Investment Attractiveness and Providing of Economic Efficiency of Corporate Integration Association. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. № 2 (68). С. 79-85. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2\(68\)-79-85](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2(68)-79-85).

References

1. Aleksienko, I., Slutska, O. (2018). Investuvannia [Investment]. Kharkiv, KhNEU im. S. Kuznetsia. 206 p. Retrieved from <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/23736/1/2018-%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B5%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%86.%2C%20%D0%A1%D0%BB%D1%83%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9E.%D0%92.pdf> [in Ukrainian].

2. Blank, I. A. (2001). Investitsionnyy menedzhment [Investment management]. Kyiv, Elga N. Nika-Center. 448 p. [in Russian].

3. Danylyshyn, B. (2023). Shchodo stanu investytsiinykh protsesiv v ekonomitsi Ukrainy ta shliakhy yikh aktyvizatsii [Towards the beginning of investment processes in the economy of Ukraine and ways of their activation]. Retrieved from https://lb.ua/blog/bogdan_danylyshyn/503439_shchodo_stanu_investitsiy_nih_protseviv.html [in Ukrainian].

4. Zahorodnii, A. H., Vozniuk, H. L., Smovzhenko, T. S. (2002). Finansovyi slovnyk [Financial dictionary]. Kyiv, Znannia. 556 p. [in Ukrainian].

5. Investytsiina diialnist v Ukraini za 2022 rik [Investment activity in Ukraine for 2022]. (2023). *Ministry of Economy of Ukraine. Department of Investments*. Retrieved from <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b6d0940d-2443-41c4-82ec-86e6d2e56973&title=InvestytsiinaDiialnistVUkrainiZa2022-Rik> [in Ukrainian].

6. Lehkostup, I., Sainchuk, N. (2022). Suchasnyi stani investytsiinoi diialnosti v Ukraini: vitchyzniani ta mizhnarodnyi aspekty [Current State of Investment Activity in Ukraine: Domestic and International Aspects]. *Економіка та суспільство – Economy and society*, 46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-56> [in Ukrainian].

7. Pro derzhavnu pidtrymku investytsiinykh proektiv iz znachnymy investytsiamy v Ukraini. Zakon Ukrainy vid 17.12.2020 r. № 1116-IV [About state support of investment projects with significant investments in Ukraine. Law of Ukraine dated 17.12.2020 No. 1116-IV]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text> [in Ukrainian].

8. Pro industrialni parky. Zakon Ukrainy vid 21.06.2012 roku № 5018-VI [About industrial parks. Law of Ukraine dated June 21, 2012 No. 5018-VI]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text> [in Ukrainian].

9. Pro skhvalennia stratehii industrialnykh parkiv na 2023-2030 roky: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.02.2023 r. № 176-r [On the approval of the strategy of industrial parks for 2023-2030: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated February 24, 2023 No. 176]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2023-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

10. Pro vnesennia zmin do statti 128 Mytnoho kodeksu Ukrainy shchodo stvorennia spryiatlyvykh umov dlia diialnosti industrialnykh parkiv v Ukraini. Zakon Ukrainy vid 21.06.2022 roku №2331-IX [On amendments to Article 128 of the Customs Code of Ukraine regarding the creation of favorable conditions for the operation of industrial parks in Ukraine. Law of Ukraine dated June 21, 2022 No. 2331-IX]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-20#Text> [in Ukrainian].

11. Samotoienkova, O. Ye. (2019). Investytsiina diialnist v Ukraini: tendentsii ta perspektyvy [An investment activity of Ukraine: trends and prospects]. *Ефективна економіка*, 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.5.46> [in Ukrainian].

12. Statystychnyi shchorichnyk 2022 [Statistical Yearbook 2022]. (2023). Kyiv, State Statistics Service of Ukraine. 387 p. Retrieved from https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_22_u.pdf [in Ukrainian].

13. Sobkevych, O. (2023). Pidtrymka investytsii u promyslovist Ukrainy v umovakh viyny ta povoiennoho vidnovlennia [Support of investments in the industry of Ukraine in the conditions of war and post-war recovery]. *National Institute of Strategic Studies*. Retrieved from <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/pidtrymka-investytsiy-u-promyslovist-ukrayiny-v-umovakh-viyny-ta> [in Ukrainian].

14. Bondar, Iu. A. (2017). Dyversyfikatsiia investytsiinoho portfeliu [Diversification of the investment portfolio]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global*

and national economic problems, 16, pp. 286-297 [in Ukrainian].

15. Bondar, Iu. A., Lehinkova, N. I. (2020). Investytsiini resursy yak ekonomichna katehoriia ta ob'iekt pidpriemstv [Investment resources as an economic category and object of enterprises]. *Naukovyi visnyk Lotnoi akademii. Seriya: Ekonomika, menedzhment ta pravo – Scientific Bulletin of the Flight Academy. Series: Economics, management and law*, 2, pp. 22-29 [in Ukrainian].

16. Hutsaliuk, O. M. (2015). Rol informatsiino-analitychnykh resursiv u finansovomu zabezpechenni tekhnolohii upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu bankivskykh ustanov [The role of information and analytical resources in the financial provision of technologies for managing the economic security of banking institutions]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo – State and regions. Series: Economy and entrepreneurship*, 2 (83), pp. 9-12 [in Ukrainian].

17. Salyha, K. S., Hutsaliuk, O. M., Nebaba, N. O. (2018). Formuvannia investytsiinoi pryvablyvosti ta

zabezpechennia ekonomichnoi efektyvnosti korporatyvnoho intehratsiinoho obiednannia [Formation of investment attractiveness and ensuring the economic efficiency of the corporate integration association]. *Efektivna ekonomika*, 4. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7217> [in Ukrainian].

18. Salyha, K. S., Hutsaliuk, O. M. (2018). Resursno-kompetentnistna paradyhma orhanizatsii upravlinnia korporatyvnymy intehratsiinyymi protsesamy aktsionerlykh tovarystv [Resource-competence paradigm of the organization of management of corporate integration processes of joint-stock companies]. *Biznes Inform – Business Inform*, 10, pp. 369-376 [in Ukrainian].

19. Hutsaliuk, O. M., Bondar, Iu. A., & Popov, O. Ye. (2022). Forming of Investment Attractiveness and Providing of Economic Efficiency of Corporate Integration Association. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu – Economic Herald of the Donbas*, 2(68), pp. 79-85. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2\(68\)-79-85](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-2(68)-79-85).

Стаття надійшла до редакції 10.05.2024

Формат цитування:

Гаврилова Н. В. Оцінка реальних інвестицій в економіку України. *Вісник економічної науки України*. 2024. № 1 (46). С. 42-48. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1\(46\).42-48](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1(46).42-48)

Havrylova, N. V. (2024). Evaluation of Real Investments in the Economy of Ukraine. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1 (46), pp. 42-48. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1\(46\).42-48](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1(46).42-48)